

MANNA EN LERP.

Onder dezen titel werd in een' vroegeren jaargang van dit Tijdschrift (1862, bl. 121—127) over de suikerachtige zelfstandigheid gesproken, welke onder de bovengenoemde benamingen bekend is en zich, hetzij door inhakkingen of insnijdingen, hetzij door den steek van insekten, als uitzweelingen op den stam en takken of wel op de bladeren van eenige planten vertoont.

Ter aanvulling van bovengenoemd stukje komt het mij niet onbelangrijk voor den lezers van het Album der Natuur kortelijk mede te deelen, wat de bekende pharmacoloog DANIEL HANBURY (*Neues Repertorium für Pharmacie*, Dl. XI, bl. 446 e. v.) aangaande eenige op de laatst gehoudene werelttentoonstelling voorhandene mannasoorten berigt:

Onder de benaming van *Diarbekir-Manna* was eene eiken-manna ingezonden, herkomstig uit de omstreken van Diarbekir. Deze manna komt op de bladeren van dwergachtige eiken voor en wordt door de inboorlingen verzameld, die haar, in de plaats van boter, als een toevoegsel bij hunne spijzen bezigen. Zij moet na eene nevelachtige weersgesteldheid zich in veel grooter hoeveelheid dan na droog en helder weder vertoonen. Deze manna is aangenaam van smaak.

De *Eucalyptus-manna* is uit Australië herkomstig; zij wordt als

kleine, ronde, witachtige deelen op de bladeren en jonge takken van *Eucalyptus viminalis* LABILL. gevonden. Deze uitzweeting, een gevolg van den steek van insekten, is in het voorjaar het rijkst; zij is eerst vloeibaar en doet zich als eene doorschijnende, dunne honig voor, maar verhardt later.

De Australische *Insekten-Manna* of *Lerp* is, zooals bekend is, herkomstig van de *Mallee Scrub* (*Eucalyptus dumosa* CUNN.), welke struik in sommige tijden des jaars zoo rijkelijk met deze witachtige zelfstandigheid bedekt is, dat hij als met rijp overtogen schijnt. De Lerp is de uitscheiding van een insekt (eene soort van *Psylla*)¹⁾, en bestaat uit een groot aantal neergedrukte, halfkogelvormige cellen, welke elk $\frac{1}{10}$ tot $\frac{1}{8}$ duim in doorsnede hebben, digt bij elkander zijn geplaatst en, met elkander zamenhangend, onregelmatige vlokken vormen, die meermalen een duim of meer breed zijn. Deze cellen bestaan uit eene halfdoorschijnende, kleurlooze of geelachtige zelfstandigheid, welke van binnen eenigzins glad is, maar aan hare buitenste oppervlakte doorschijnende, wollige draden vormt, die zoo digt in elkander geweven zijn, dat de buitenoppervlakte eener vlok geen schijn van den celligen bouw van het inwendige vertoont. Iedere cel dient aan een insekt tot woning, welke het, wanneer het zijne volkomene ontwikkeling bereikt heeft, verlaat, na door den bodem der cel een gat geboord te hebben.

De *Alhagi-Manna* uit Oostindië verschilt in uiterlijk voorkomen van de Syrische, daar zij zich namelijk als kleine, afzonderlijke, drooge, lichtbruin gekleurde korrels voordoet.

¹⁾ Deze naam is twijfelachtig. Welligt is het een *Coccus*, verwant aan *Coccus manniparus*, die in Syrie leeft op *Tamarix mannifera*.